

**Predmet C-145/20**

**Zahtjev za prethodnu odluku**

**Datum podnošenja:**

24. ožujka 2020.

**Sud koji je uputio zahtjev:**

Oberster Gerichtshof (Austrija)

**Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:**

17. ožujka 2020.

**Tužitelj:**

DS

**Tuženici:**

Porsche Inter Auto GmbH & Co KG

Volkswagen AG

---

[omissis]

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija) je u sporu između tužitelja DS-a [omissis] te prvotuzenika, društva Porsche Interauto GmbH & Co KG, podružnice AVEG Linz-Leonding, 4060 Linz-Leonding, [omissis] i drugotuzenika, društva Volkswagen AG, 38440 Wolfsburg, [omissis] Njemačka, [omissis], zbog iznosa od 25 989,58 eura [omissis] na nejavnoj sjednici donio povodom tužiteljeve revizije protiv presude Oberlandesgerichta Linz (Visoki zemaljski sud u Linzu, Austrija), kao žalbenog suda, od 4. travnja 2019., [omissis], kojom se potvrđuje presuda Landesgerichta Linz (Zemaljski sud u Linzu, Austrija) od 12. prosinca 2018. [omissis], sljedeće

Rješenje

[orig. str. 2.]

U skladu s člankom 267. UFEU-a, Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li članak 2. stavak 2. točku (d) Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL 1999., L 171, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 22., str. 17. i ispravak SL 2017., L 153., str. 41.) tumačiti na način da motorno vozilo obuhvaćeno područjem primjene Uredbe (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL 2007., L 171, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 30., str. 284.), pokazuje kakvoću kakva je uobičajena za robu iste vrste i koju potrošač može razumno očekivati ako je vozilo opremljeno nedopuštenim poremećajnim uređajem u smislu članka 3. točke 10. i članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) 715/2007, ali tip vozila ipak ima valjanu EZ homologaciju, tako da se vozilo može upotrebljavati u cestovnom prometu?

2. Treba li članak 5. stavak 2. točku (a) Uredbe (EZ) 715/2007 tumačiti na način da poremećajni uređaj u smislu članka 3. točke 10. te uredbe, koji je konstruiran tako da se povrat ispušnih plinova u cilindar izvan ispitivanja u laboratorijskim uvjetima upotrebljava u potpunosti u stvarnim uvjetima vožnje samo ako su vanjske temperature između 15 i 33 Celzijevih stupnjeva, može biti dopušten u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (a) te uredbe ili se primjena navedene odredbe o izuzeću *a priori* isključuje već zbog [orig. str. 3.] ograničavanja potpune učinkovitosti povrata ispušnih plinova u cilindar na uvjete koji u dijelovima Europske unije postoje tek tijekom otprilike polovice godine?

3. Treba li članak 3. stavak 6. Direktive 1999/44/EZ tumačiti na način da neusklađenost koja se sastoji od opreme vozila s poremećajnim uređajem koji je nedopušten prema članku 3. točki 10. u vezi s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) 715/2007 treba smatrati neznatnom u smislu navedene odredbe ako je preuzimatelj, svjestan postojanja i načina rada tog uređaja, ipak stekao to vozilo?

Obrazloženje:

A. Činjenično stanje

Drugotuženik proizvodi vozila; prvotuženik je neovisni distributer drugotuženika. Tužitelj je kao potrošač 21. prosinca 2013. kupio od prvotuženika osobno vozilo koje je proizveo drugotuženik. Nije sporno da to vozilo ulazi u područje primjene Uredbe (EZ) 715/2007. Opremljeno je dizelskim motorom tipa EA 189 klase EU5. U tom se motoru ispušni plinovi vraćaju u cilindar na temelju softvera sadržanog u uređaju za kontrolu motora u skladu s dvama načinima rada („logika prebacivanja”). U prvom načinu, koji je upotrijebljen isključivo tijekom postupka ispitivanja emisija u laboratorijskim uvjetima, stopa povrata ispušnih plinova u cilindar bila je viša nego u drugom načinu, koji se primjenjivao u uobičajenim

uvjetima vožnje. Nadležni njemački Kraftfahrtbundesamt (Savezni ured za motorna vozila, u daljnjem tekstu: KBA) dodijelio je EZ homologaciju za predmetni tip vozila. **[orig. str. 4.]** „Logika prebacivanja” nije bila priopćena homologacijskom tijelu. Da je KBA bio upoznat s „logikom prebacivanja”, ne bi dodijelio EZ homologaciju.

Tužitelj bi kupio vozilo i da je znao za „manipulativni softver”.

U skladu s člankom 25. stavkom 2. njemačkog EG-Fahrzeuggenehmigungsverordnung (Uredba o homologaciji EZ-a tipa motornih vozila, u daljnjem tekstu: EG-FGV), KBA je 15. listopada 2015. nametnuo drugotuženiku naknadno usvajanje dodatnih mjera u pogledu EZ homologacije, čime je (među ostalim) naložio da se radi osiguranja sukladnosti odobrenih jedinica motora tipa EA189 EU5 uklone nedopušteni poremećajni uređaji. KBA je dopisom od 20. prosinca 2016. obavijestio drugotuženika da potvrđuje da bi navedena vozila zbog predložene izmjene podataka o aplikaciji mogla postati sukladna. EZ homologacija tipa predmetnog vozila nije nakon toga opozvana ili povučena.

Tužitelj je 15. veljače 2017. ažurirao softver na koji se odnosi ta obavijest. Time je „logiku prebacivanja” zamijenio programom kojim se način rada u kojem se smanjuju emisije ne upotrebljava više isključivo tijekom ispitivanja, nego i tijekom vožnje, ali je potpuno učinkovit isključivo pri vanjskim temperaturama između 15 i 33 Celzijevih stupnjeva („termoprozor”).

#### B. Argumentacija stranaka

U odnosu na prvotuženika tužitelj ističe zahtjeve po osnovi naknade štete, jamstva i nevaljanosti ugovora zbog **[orig. str. 5.]** mane volje, a u odnosu na drugotuženika po osnovi naknade štete. Traži povrat vozila uz naknadu kupovne cijene, podredno, smanjenje cijene odnosno, podredno, utvrđivanje odgovornosti tuženikâ za štetu nastalu zbog ugradnje nedopuštenog poremećajnog uređaja. Tvrdi da je vozilo neispravno jer „logika prebacivanja” predstavlja nedopušten poremećajni uređaj u smislu članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) 715/2007. Napominje da ažuriranje softvera nije otklonilo taj nedostatak. Navodi da mu zbog ažuriranja softvera prijete budući gubitak vrijednosti i posljedične štete.

Tuženici su smatrali da se ni „logika prebacivanja” ni „termoprozor” ne mogu kvalificirati kao poremećajni uređaj u smislu članka 3. točke 10. Uredbe (EZ) br. 715/2007 i da stoga nisu zabranjeni. Tijekom postupka pred Oberster Gerichtshofom (Vrhovni sud) priznali su da je „termoprozor” poremećajni uređaj. Međutim, tvrde da je on dopušten na temelju članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) 715/2007, kako je KBA također ocijenio.

#### C. Dosadašnji postupak

Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev.

Žalbeni sud nije prihvatio tužiteljevu žalbu. Presudio je da vozilo nije manjkavo jer tužitelj zbog provođenja ažuriranja nije mogao očekivati da će tijelo javne vlasti povući dozvolu za uporabu. Smatrao je da je nedostatak, koji je u svakom slučaju prvobitno postojao, otklonjen ažuriranjem softvera. Tehnika kojom se prekida povrat ispušnih plinova u cilindar pri vanjskim temperaturama ispod 15 i iznad 33 Celzijeva stupnja je u skladu s člankom 5. stavkom 2. **[orig. str. 6.]** Uredbe (EZ) 715/2007 dopuštena jer je potrebna za zaštitu motora od oštećenja.

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) mora odlučiti o tužiteljevoj reviziji, kojom se traži prihvaćanje tužbe.

#### D. Relevantne norme

Člankom 3. točkom 10. Uredbe (EZ) 715/2007 definira se pojam „poremećajnog uređaja” u smislu Uredbe i njezinih provedbenih mjera na sljedeći način:

*„[...] svaki dio koji je konstruiran da ustanovljava temperaturu, brzinu vozila, brzinu vrtnje motora (RPM), stupanj prijenosa u mjenjaču, podtlak u cjevovodu, ili bilo koji drugi parametar za potrebe aktiviranja, modulacije, usporavanja ili prekidanja funkcije nekog dijela u sustavu za kontrolu emisije, pri čemu se smanjuje učinkovitost sustava za kontrolu emisije, u uvjetima koje je razumno očekivati da mogu nastupiti pri uobičajenom radu i upotrebi vozila”.*

Dijelovi članka 5. stavaka 1. i 2. Uredbe (EZ) 715/2007 glase:

*„1. Proizvođač oprema vozila tako da su sastavni dijelovi koji bi mogli utjecati na emisije konstruirani, proizvedeni i sastavljeni tako da u uobičajenoj uporabi omogućuju vozilu da je sukladno s ovom Uredbom i njezinim provedbenim mjerama.*

*2. Uporaba poremećajnih uređaja koji smanjuju učinkovitost sustava za kontrolu emisije zabranjena je. Zabrana se ne primjenjuje kad:*

*(a) je potreba za uređajem opravdana radi zaštite motora od oštećenja ili od prometne nezgode i radi sigurnog djelovanja vozila; [...]”.*

Članak 3. točka 9. podtočka 3. Uredbe Komisije (EZ) br. 692/2008 od 18. srpnja 2008. o provedbi i izmjeni Uredbe (EZ) 715/2007 o homologaciji motornih vozila s obzirom na emisije iz lakih osobnih i teretnih vozila (Euro 5 i Euro 6) **[orig. str. 7.]** i dostupnosti podataka za popravke i održavanje vozila (SL 2008., L 199, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 24., str. 133.) glasi:

*„Osim toga, proizvođač dostavlja tijelu za homologaciju tipa podatke o strategiji djelovanja sustava za povrat ispušnih plinova u cilindar (EGR – Exhaust Gas Recirculation System), kao i o njegovom djelovanju pri niskim temperaturama.”*

Članak 2. stavak 1. Direktive 1999/44/EZ glasi:

*„Trgovac mora potrošaču isporučiti robu koja je u skladu s ugovorom o kupoprodaji.”*

Dijelovi članka 2. stavka 2. Direktive 1999/44/EZ glase:

*„Za robu široke potrošnje podrazumijeva se da je usklađena s ugovorom ako:*

*(d) pokazuje kakvoću i funkcionalnost kakve su uobičajene za robu iste vrste i koje potrošač može razumno očekivati, s obzirom na prirodu robe i uzimajući u obzir bilo koju od javnih izjava koje je o specifičnim osobinama robe dao trgovac, proizvođač ili njegov predstavnik, posebno prilikom reklamnog oglašavanja ili na etiketama.”*

Članak 3. stavak 6. Direktive 1999/44/EZ glasi:

*„Potrošač nema pravo na raskid ugovora ako se radi o neznatnoj neusklađenosti.”*

Članak 922. stavak 1. (austrijskog) ABGB-a glasi:

*„Tko drugome stavi na raspolaganje stvar uz naknadu jamči da je ta stvar u skladu s ugovorom. On stoga jamči da ta stvar ima osobine koje su izrijeком ugovorene ili koje se uobičajeno predmnijevaju, da odgovara svojem opisu, uzorku ili modelu te da se ona može koristiti u skladu s prirodom posla ili postignutim dogovorom.” [orig. str. 8.]*

Članak 932. stavak 1. ABGB-a glasi:

*„Preuzimatelj može zbog nedostatka tražiti poboljšanje (popravak ili nadopunu onoga što nedostaje), zamjenu stvari, odgovarajuće smanjenje naknade (smanjenje cijene) ili raskid ugovora (preinaku).”*

Članak 932. stavak 4. prva rečenica ABGB-a glasi:

*„Ako su i poboljšanje i zamjena nemogući ili uključuju nerazmjerni napor prenositelja, preuzimatelj ima pravo na smanjenje cijene ili na preinaku, pod uvjetom da se ne radi o neznatnom nedostatku.”*

Članak 25. stavak 2. (njemačke) Uredbe o homologaciji EZ-a tipa motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (u daljnjem tekstu: EG-FGV) glasi:

*„(2) Kako bi otklonio nedostatke i osigurao sukladnost vozila već stavljenih u promet, sastavnih dijelova ili zasebnih tehničkih jedinica, KBA može naknadno usvojiti dodatne mjere.”*

E. Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

1.1. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) ispituje postojanje nedostatka vozila koje je kupio tužitelj u trenutku njegove predaje i otklanjanje tog nedostatka kao i nastanak štete koju je drugotuženik prouzročio tužitelju.

1.2. Ako postoji nedostatak koji se može otkloniti, postoji ponajprije pravo na poboljšanje u skladu s člankom 932. stavkom 1. ABGB-a. Poboljšanjem se mora osigurati usklađenost s ugovorom. Kako bi doveo do prestanka prava na poboljšanje, prenositelj mora istaknuti i dokazati činjenicu **[orig. str. 9.]** da je poboljšanjem otklonio nedostatak, što dovodi do gašenja navedenog prava *[omissis]*.

1.3. Činidba je neispravna u smislu članka 922. ABGB-a ako neispravnost postoji kvalitativno ili kvantitativno unatoč uobičajeno predmnijevanim ili zajamčenim osobinama *[omissis]*.

1.4. Što se tiče osobnih vozila, austrijska sudska praksa polazi od toga da upotreba u cestovnom prometu pretpostavlja odobrenja nadležnih tijela *[omissis]*.

2.1. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) smatra da „logiku prebacivanja” koja postoji u trenutku predaje predmeta kupoprodaje tužitelju treba kvalificirati kao nedopušteni poremećajni uređaj u smislu članka 3. točke 10. i članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) 715/2007 *[omissis]*. To proizlazi iz činjenice da je riječ o dijelu konstrukcije kojim se određuju parametri na temelju kojih se može utvrditi upotrebljava li se vozilo tijekom ispitivanja ili u stvarnim uvjetima vožnje te se, ovisno o tome, aktivira način rada s većim ili manjim povratom ispušnih plinova u cilindar. Radi se o utjecaju na povrat ispušnih plinova u cilindar, a time i na dio sustava kontrole emisija. Aktiviranjem načina rada s manjim povratom ispušnih plinova u cilindar za stvarnu upotrebu vozila smanjuje se i učinkovitost sustava za kontrolu emisije u uvjetima koje je razumno očekivati da mogu nastupiti pri uobičajenom radu i upotrebi vozila **[orig. str. 10.]** (vidjeti članak 3. točku 10. Uredbe [EZ] 715/2007). Tuženik uopće nije naveo okolnosti u vezi s „logikom prebacivanja” na temelju kojih se dopušta izuzeće od zabrane poremećajnog uređaja u smislu članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) 715/2007.

2.2. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) smatra da je vozilo koje je stekao tužitelj u svakom slučaju bilo neispravno u smislu članka 922. ABGB-a zato što se nedopušteni poremećajni uređaj nije priopćio tijelu nadležnom za dodjelu EZ homologacije, iz čega je proizašla nevaljanost dodijeljene homologacije. To je dovelo do toga da je KBA usvojio dodatne mjere u vezi s EZ homologacijom.

2.3. Prvo prethodno pitanje odnosi se na pitanje ima li, osim toga, motorno vozilo nedostatak jer je prvotuženik dugovao vozilo koje nije bilo opremljeno nedopuštenim poremećajnim uređajem u smislu članka 3. točke 10. u vezi s člankom 5. stavkom 2 Uredbe (EZ) 715/2007. Ako bi to bio slučaj, trebalo bi ispitati je li nakon provođenja „ažuriranja softvera” i dalje postojao nedopušten poremećajni uređaj. Na to se odnosi drugo prethodno pitanje. Treće prethodno

pitanje odnosi se na pravne posljedice neispravnosti koja postoji i nakon provođenja „ažuriranja softvera”.

2.4. Ocjena neusklađenosti s ugovorom također je relevantna za ocjenu odgovornosti drugotuženika s obzirom na to da tužiteljeva šteta u biti proizlazi iz stjecanja vozila koje ne odgovara sadržaju ugovora i postojanja nedopuštenog poremećajnog uređaja. **[orig. str. 11.]**

Prvo prethodno pitanje:

3.1. Pitanje je li odobrenje ažuriranja softvera, koje je izrazilo tijelo nadležno za EZ homologaciju, već samo po sebi dovelo do poboljšanja kupljene stvari ovisi o ocjeni onoga što prenositelj duguje na temelju ugovora o kupoprodaji.

3.2. Na temelju ugovora o kupoprodaji ne duguje se prema tužiteljevu pravnom stajalištu samo postojanje EZ homologacije, nego i nepostojanje poremećajnog uređaja u vozilu, koji je nedopušten u skladu člankom 3. točkom 10. u vezi s člankom Uredbe (EZ) 715/2007.

4.1. Člankom 2. stavkom 2. Direktive 1999/44/EZ uređuju se uvjeti pod kojima se podrazumijeva da je roba široke potrošnje u skladu s ugovorom. To se u pravnoj teoriji tumači na način da se Direktivom izražava predmnijeva u pogledu sadržaja ugovornog sporazuma o predviđenoj prirodi prodane stvari [*omissis*], tako da se, ako stvar ne udovoljava zahtjevima iz Direktive, može pretpostaviti da ne postoji usklađenost s ugovorom. Stoga je na prenositelju da dokaže da je nešto drugo zapravo ugovoreno. Time se dodatno olakšava stjecateljevo dokazivanje u odnosu na koncept ABGB-a, prema kojem preuzimatelj mora dokazati ne samo odstupanje stvari od onoga što se duguje na temelju ugovora, nego i sadržaj ugovora [*omissis*]. **[orig. str. 12.]**

4.2. Uvjet u pogledu kakvoće i funkcionalnosti koji se mogu „razumno očekivati” trebao bi se temeljiti na europskom modelu potrošača [*omissis*].

4.3. Sud koji je uputio zahtjev smatra da bi se to moglo tumačiti na način da se, što se tiče prosječnog potrošača, koji je uobičajeno obaviješten, razumno pažljiv i oprezan (presuda Suda od 8. travnja 2003., C-44/01, *Pippig Augenoptik*, ECLI:EU:C:2003:205, t. 55.; presuda Suda od 8. veljače 2017., C-562/15, *Carrefour Hypermarches*, ECLI:EU:C:2017:95, t. 31.), također mora u pogledu proizvoda kao što je motorno vozilo, za koje je poznato da mora udovoljavati normativnim zahtjevima, pretpostaviti da očekuje poštovanje tih zahtjeva. Naime, čini se razumnim pretpostaviti da je poštovanje pravnog poretka dio razumnih očekivanja potrošača u tom pogledu. Činjenica da se na tipove vozila mora primijeniti postupak homologacije ne protivi se nužno izloženom tumačenju članka 2. stavka 2. točke (d) Direktive 1999/44/EZ. Stoga nije odlučujuće ni pitanje ima li nepostojanje softvera kao što je „logika prebacivanja” subjektivnu važnost za kupca.

4.4. Iz takvog tumačenja proizlazi da prodavatelj motornog vozila treba pružiti jamstva ne samo u pogledu postojanja homologacije potrebne za uporabu koja se uobičajeno predmnijeva u smislu članka 922. ABGB-a, nego i za to da ono ne sadržava nedopuštene dijelove konstrukcije.

Drugo prethodno pitanje: [orig. str. 13.]

5.1. Ako odgovor na prvo prethodno pitanje bude niječan, valja smatrati da je prvotuženik bio dužan predati vozilo koje nije opremljeno nedopuštenim poremećajnim uređajem u smislu članka 3. točke 10. u vezi s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) 715/2007. Tužiteljevo pravo na poboljšanje na temelju članka 932. stavka 1. ABGB-a imalo bi u tom slučaju za cilj uspostaviti takvo stanje.

5.2. Pokušaj poboljšanja „ažuriranjem softvera” stoga se ne može prihvatiti isključivo zbog činjenice da KBA nije opozvao ili povukao dodijeljenu EZ homologaciju. Umjesto toga, trebalo bi ocijeniti postoji li u kupljenom vozilu i dalje poremećajni uređaj, koji je zabranjen člankom 5. stavkom 2. Uredbe 715/2007.

5.3. U tom je smislu u predmetnom slučaju odlučujuće može li se postojeći program s „termoprozorom” obuhvatiti izuzećem predviđenom u članku 5. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 715/2007, na koju se pozivaju tuženici, ili se takva mogućnost *a priori* isključuje, kao što to tvrdi tužitelj. Tužitelj to zaključuje na temelju toga što „termoprozor” uzrokuje tako ekstenzivnu primjenu poremećajnog uređaja da bi to dovelo do obrnutog odnosa između pravila i iznimke predviđenog člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) 715/2007.

6.1. Osim jamstva unutarnjeg tržišta, cilj je uspostave jedinstvenih tehničkih zahtjeva za homologaciju tipa motornih vozila Uredbom (EZ) 715/2007 osigurati visoku razinu zaštite okoliša (uvodna izjava 1. Uredbe (EZ) 715/2007). Smatra se da je potrebno [orig. str. 14.] znatno smanjenje emisija dušikovog oksida iz dizelskih vozila za poboljšanje kakvoće zraka i zadovoljavanje graničnih vrijednosti za onečišćujuće tvari (uvodna izjava 6. Uredbe [EZ] 715/2007).

6.2. Sud koji je uputio zahtjev smatra da ti ciljevi govore u prilog uskom tumačenju izuzeća uređenih člankom 5. stavkom 2. drugom rečenicom Uredbe (EZ) 715/2007.

6.3. U skladu s člankom 3. točkom 9. podtočkom 3. Uredbe (EZ) 692/2008, proizvođač dostavlja tijelu za homologaciju tipa podatke o strategiji djelovanja sustava za povrat ispušnih plinova u cilindar, kao i o njegovom djelovanju pri niskim temperaturama. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) smatra da iz te odredbe proizlazi da samo prevladavanje „nižih” temperatura ne oslobađa od zahtjeva u pogledu djelovanja sustava povrata ispušnih plinova u cilindar.

6.4. Tehnika „termoprozora” omogućuje kontroliranje povrata ispušnih plinova u cilindar tako da je način rada kojim se smanjuju emisije potpuno učinkovit isključivo pri vanjskim temperaturama između 15 i 33 Celzijevih stupnjeva.



6.5. Očigledno je da su u dijelu Europske unije, kao, primjerice, u Austriji, prosječne temperature niže od 15 Celzijevih stupnjeva tijekom više mjeseci godišnje (vidjeti, na primjer, <https://www.wien.gv.at/statistik/lebensraum/tabellen/lufttemperatur.html>, pristupljeno, 17. ožujka 2020.), iz čega proizlazi da su u Beču 2018. tijekom šest od dvanaest mjeseci prevladavale prosječne temperatura niže od 15 Celzijevih stupnjeva). Vanjske temperature pri kojima je potpuno učinkovit povrat ispušnih plinova u cilindar tipa vozila poput onog o kojem je riječ u ovom predmetu prema tome se u prosjeku uopće ne dosežu tijekom znatnog dijela godine. Tuženici stoga tvrde **[orig. str. 15.]**, pozivajući se na odredbu o izuzeću (članak 5. stavak 2. točka (a) Uredbe (EZ) 715/2007), da se tijekom otprilike polovice godine može odstupiti od zabrane upotrebe poremećajnog uređaja.

6.2. Načelo prema kojem iznimke uvijek treba tumačiti restriktivno (vidjeti presudu Suda od 11. prosinca 2014., C-212/13, *Rynes*, ECLI:EU:C:2014:2428, t. 29.; mišljenje nezavisnog odvjetnika Y. Bota od 20. lipnja 2013., C-309/12, *Gomes Viana Novo i dr.*, ECLI:EU:C:2013:419, t. t. 26.) i cilj smanjenja emisija dušikovih oksida koji se želi postići Uredbom (EZ) 715/2007 mogu upućivati na to da se poremećajni uređaj koji se upotrebljava u tako velikoj mjeri ne može sasvim opravdati jednim od izuzeća predviđenih u članku 5. stavku 2. drugoj rečenici Uredbe (EZ) 715/2007.

Treće prethodno pitanje:

7.1. U skladu s austrijskom sudskom praksom, kako bi se ocijenilo postojanje neznatnijeg nedostatka kojim se isključuje preinaka u smislu članka 932. stavka 4. ABGB-a, valja objektivno odvagati interese ugovornih stranaka s obzirom na konkretan ugovor i okolnosti pojedinačnog slučaja [*omissis*].

7.2. Treće prethodno pitanje odnosi se na stajalište koje se u pravnoj teoriji zastupa u vezi s člankom 932. stavkom 4. prvom rečenicom ABGB-a, a prema kojem je nedostatak neznatan (isključivo) ako je prenositelj, znajući za nedostatak, (u ovom slučaju: postojanje poremećajnog uređaja i njegovi učinci), sklopio ugovor, makar i pod drugim uvjetima [*omissis*]. **[orig. str. 16.]**

Sud koji je uputio zahtjev smatra da tekst članka 3. stavka 6. Direktive 1999/44/EZ nije tako jasan da bi se smatralo da se radi o *acte clair*.

[*omissis*]

Beč, 17. ožujka 2020.

[*omissis*] [postupovno pravo]